

شماره ثبت:

۵۸۳

شماره ترتیب چاپ:

۱۴۴۱

تاریخ چاپ:

۱۳۸۵/۵/۲۹

نام دفاتر:

مطالعات حقوقی
مطالعات سیاسی

شماره مسلسل:

۲۰۰۷۹۵۵

شهریور ماه ۱۳۸۵

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح تبصره (۴) لایحه قانونی اصلاح مقررات مربوط

به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین

در نیروهای مسلح - مصوب ۱۳۵۸»

مقدمه

براساس مقدمه توجیهی لایحه چون طرح دعوی در خصوص تعدادی از پرونده‌های حقوقی مربوط به هزینه‌های تحصیلی افسران، درجه داران و محصلین اخراجی، یا محروم از ادامه دوره آموزشی، نزد مراجع صالحه قضایی به دلیل قلت بهای ۶ خواسته، مقرون به صرفه نمی‌باشد و اساساً هزینه‌های اقدام حقوقی در بسیاری از موارد از میزان طلب بیشتر است، لذا دولت پیشنهاد نموده است مبلغ مندرج در تبصره «۴» قانون که مبلغ بیست هزار (۲۰,۰۰۰) ریال می‌باشد به دو میلیون (۲,۰۰۰,۰۰۰) ریال افزایش یابد.

بررسی لایحه

در تبصره «۴» قانون فعلی که مصوب ۱۳۵۸ شورای انقلاب می‌باشد مقرر شده است که چنانچه میزان هزینه تحصیلی یا باقیمانده آن بیست هزار ریال یا کم‌تر باشد و اقامتگاه بدهکار مشخص نبوده و دسترسی به وی میسر نگردد پرونده بایگانی و تعقیب موضوع منتفی می‌شود.

لایحه پیشنهادی علاوه بر افزایش رقم مندرج در تبصره «۴» عبارت عدم صرفه اقتصادی را نیز به متن اضافه و تشخیص عدم تعقیب و بایگانی نمودن پرونده را به موافقت بالاترین مقام سازمان مربوط موکول نموده است.

استدلال عدم وصول و تعقیب مطالبات به علت قلت مبلغ و عدم صرفه اقتصادی هر چند منطقی است؛ اما دو نکته قابل ذکر به نظر می‌رسد: اول این که معیار تعیین مبلغ پیشنهادی روشن نیست؛ دوم این که این رویه از یکسو باعث فرار بدهکاران مشمول قانون و عدم پرداخت بدهی از ناحیه آنان خواهد شد و از سوی دیگر مجریان را در وصول مطالبات بی‌انگیزه خواهد نمود. مضافاً به این که بدهکارانی که بدهی آنان بیش از رقم مشخص است را در انتظار بخشودگی ارقام بالاتر خواهد نشاند. به نظر می‌رسد مجلس شورای اسلامی در اجرای وظایف نظارتی خود لازم است گزارش دقیقی از میزان بدهی افسران، دانشجویان، همافران و درجه داران مشمول قانون را از سازمان‌های ذی‌ربط اخذ و با توجه به کل مبلغ بدهی و امکان یا عدم امکان وصول مطالبات تصمیم منطقی و نهایی اتخاذ نماید. به ویژه این که از زمان تصویب قانون مذکور ۲۷ سال سپری می‌گردد و

علی القاعده باید تکلیف بدهکاران مشمول قانون فوق‌الذکر تاکنون مشخص شده باشد. در ظاهر وجود تبصره «۴» در قانون تحصیل افسران این شائبه را ایجاد نموده است که تمام افسران، درجه‌داران و... پس از گذراندن مقاطع تحصیلی بتوانند از این مزیت استفاده نموده و از تعقیب برای وصول مطالبات مصون بمانند.

پیشنهاد

با توجه به موارد مذکور در خصوص ماده واحده موارد زیر پیشنهاد می‌گردد:

۱. قبل از تصویب لایحه پیشنهادی میزان و مبلغی که از نظر اقتصادی پیگیری حقوقی آن به صرفه نمی‌باشد مشخص و سپس به بررسی و تصویب آن اقدام گردد.
۲. راهکارهایی در نظر گرفته شود که این قبیل کارآموزان با سپردن تعهد و تضمینی که نیاز به پیگیری حقوقی نداشته باشد مشغول به تحصیل گردند تا در مواقع مورد نیاز از طریق اجرای ثبت مطالبات دولت وصول گردد.
۳. در صورتی که ماده واحده قبل از اجرای پیشنهادات مذکور مطرح گردد؛ پیشنهاد می‌شود عبارت «مبلغ یاد شده با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تصویب هیأت وزیران قابل اصلاح خواهد بود» از ماده واحده حذف شود.